

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Rijeka

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI

TURISTIČKA ZAJEDNICA
GRADA MALOG LOŠINJA

Rijeka, travanj 2014.

S A D R Ž A J

stranica

I.	PODACI O TURISTIČKOJ ZAJEDNICI	2
	Djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo	2
	Planiranje	3
	Financijski izvještaji	3
	Programi i projekti	10
II.	REVIZIJA ZA 2012.	13
	Ciljevi i područja revizije	13
	Metode i postupci revizije	13
	Provjera izvršenja naloga i preporuka revizije za 2004. i 2005., te 2007.	13
	Nalaz za 2012.	15
III.	OCJENA EFIKASNOSTI TURISTIČKE ZAJEDNICE U PROVOĐENJU ZADAĆA UTVRĐENIH PROPISIMA I PROGRAMOM RADA	19
IV.	MIŠLJENJE	21

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Rijeka

KLASA: 041-01/13-06/76
URBROJ: 613-10-14-5

Rijeka, 11. travnja 2014.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ FINANCIJSKOJ REVIZIJI
TURISTIČKE ZAJEDNICE GRADA MALOG LOŠINJA ZA 2012.

Na temelju odredbi članaka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 80/11), obavljena je financijska revizija kojom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje Turističke zajednice grada Malog Lošinja (dalje u tekstu: Turistička zajednica) za 2012.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

Postupci revizije provedeni su u razdoblju od 1. listopada 2013. do 11. travnja 2014.

I. PODACI O TURISTIČKOJ ZAJEDNICI

Djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo

Djelokrug rada turističkih zajednica je utvrđen odredbama Zakona o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma (Narodne novine 152/08), Zakona o članarinama u turističkim zajednicama (Narodne novine 152/08 i 88/10), Zakona o boravišnoj pristojbi (Narodne novine 152/08, 59/09, 97/13 i 158/13), te drugim provedbenim propisima. Turistička zajednica je pravna osoba osnovana radi promicanja i unaprjeđenja turizma i gospodarskih interesa pravnih i fizičkih osoba koje pružaju ugostiteljske i druge turističke usluge ili obavljaju drugu djelatnost neposredno povezану s turizmom. Osnovana je i upisana u Upisnik turističkih zajednica u veljači 2010. i pravni je slijednik Turističke zajednice grada Malog Lošinja upisane u Upisnik turističkih zajednica Ministarstva turizma u kolovozu 1994. Članice Turističke zajednice su pravne i fizičke osobe u djelatnostima ugostiteljstva i turizma, te pravne i fizičke osobe neposredno povezane s tim djelatnostima na području grada Malog Lošinja (dalje u tekstu Grad). Izvori sredstava za obavljanje djelatnosti Turističke zajednice su najvećim dijelom boravišne pristojbe i turističke članarine (95,6 % od ukupnih prihoda), te donacija pravnih osoba, proračuna Grada i drugih prihoda (4,4 %). Sjedište Turističke zajednice je u Malom Lošinju, Riva Lošinjskih kapetana 29. Matični broj je 0771996, šifra djelatnosti 9411, a OIB 05241851972.

Statut Turističke zajednice donijela je skupština u prosincu 2009., te izmjene statuta u travnju 2010., uz prethodnu suglasnost Ministarstva turizma. Prema odredbama Statuta temeljne zadaće Turističke zajednice su unapređivanje općih uvjeta boravka turista, promocija turističkog proizvoda Malog Lošinja i razvijanje svijesti o važnosti i gospodarskim, društvenim i drugim učincima turizma, te očuvanje i unapređenje svih elemenata turističkog proizvoda, osobito zaštite okoliša. Djelovanje Turističke zajednice temelji se na načelu opće korisnosti, a bez ostvarivanja neposredne dobiti.

Tijela Turističke zajednice su Skupština, Turističko vijeće, Nadzorni odbor i Predsjednik. Skupština Turističke zajednice (dalje u tekstu: Skupština), je najviše tijelo upravljanja. Skupštinu čini 29 predstavnika članova Turističke zajednice. Turističko vijeće izvršno je tijelo Skupštine i uz predsjednika ima osam članova, dok nadzorni odbor ima tri člana. Turistička zajednica ima predsjednika koji predstavlja zajednicu. Dužnost predsjednika Turističke zajednice obnaša gradonačelnik koji je ujedno i predsjednik Skupštine i Turističkog vijeća.

Stručne i administrativne poslove obavlja Turistički ured. Direktorica Turističkog ureda je Đurđica Šimičić. Koncem 2012. Turistička zajednica je imala pet zaposlenika. Skupštini je 20. studenoga 2012. podneseno izvješće o ostvarenju programa rada Turističke zajednice za 2012.

Turistička zajednica je pridružena članica UNWTO-a (Svjetske turističke organizacije) i UNWTO članica mreže znanja. Navedena organizacija je specijalizirana agencija Ujedinjenih naroda za promociju odgovornog, održivog i općenito prihvatljivog turizma.

Planiranje

Financijski plan za 2012. je Skupština Turističke zajednice donijela u studenom 2011. Prihodi i rashodi su planirani u iznosu 7.380.000,00 kn. Izmjene financijskog plana su donesene u studenom 2012. Izmjenama plana su prihodi i rashodi planirani u iznosu 7.407.421,00 kn, što je za 27.421,00 kn ili 0,4 % više od prvobitno planiranoga. U planirane prihode je uključen i preneseni višak prihoda iz 2011. u iznosu 91.957,00 kn. Vrijednosno najznačajniji prihod se odnosi na prihod od boravišne pristojbe u iznosu 6.310.000,00 kn ili 85,2 % ukupno planiranih prihoda, dok se najznačajniji rashodi odnose na rashode Turističkog ureda u iznosu 1.099.000,00 kn ili 14,8 %, komunikacijske taktike u iznosu 1.013.851,00 kn ili 13,7 %, te na organizaciju kulturnih, zabavnih i sportskih manifestacija u iznosu 901.232,00 kn ili 12,2 % ukupno planiranih rashoda.

Program rada i financijski plan sastavljen je u skladu s naputcima Hrvatske turističke zajednice od 7. rujna 2012. Financijskim planom prihodi su planirani prema izvorima prihoda, dok su rashodi planirani prema projektima iz programa, a nisu planirani prema računima računskog plana za neprofitne organizacije. Godišnji program rada i financijski plan za 2012. su dostavljeni Turističkoj zajednici Primorsko-goranske županije (dalje u tekstu: Turistička zajednica Kvarner).

Financijski izvještaji

Turistička zajednica vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema računovodstvenom sustavu za neprofitne organizacije. Sastavljeni su sljedeći financijski izvještaji: Izvještaj o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija, Bilanca i Bilješke uz financijske izvještaje. U propisanom roku su dostavljeni Državnom uredu za reviziju.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija za 2012., ukupni prihodi su ostvareni u iznosu 7.244.484,00 kn, što je za 175.930,00 kn ili 2,4 % manje u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni prihodi su u odnosu na planirane manji za 162.937,00 kn ili 2,2 %.

U tablici broj 1 se daju podaci o ostvarenim prihodima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi

u kn

Redni broj	Prihodi	Ostvareno za 2011.	Ostvareno za 2012.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Prihodi od prodaje roba i pružanja usluga	53.000,00	14.750,00	27,8
2.	Prihodi od članarina	0,00	654.641,00	-
3.	Prihodi od boravišne pristojbe	6.981.207,00	6.272.267,00	89,8
4.	Prihodi od imovine	27.962,00	24.779,00	88,6
5.	Prihodi od donacija	345.120,00	242.937,00	70,4
5.1.	Prihodi od donacija iz proračuna	109.864,00	40.000,00	36,4
5.2.	Prihodi od donacija Hrvatske turističke zajednice	30.000,00	158.034,00	526,8
5.3.	Drugi prihodi od donacija	205.256,00	44.903,00	21,9
6.	Drugi prihodi	13.125,00	35.110,00	267,5
Ukupno		7.420.414,00	7.244.484,00	97,6

Vrijednosno najznačajniji su prihodi od boravišne pristojbe ostvareni u iznosu 6.272.267,00 kn, što je 86,6 % ukupno ostvarenih prihoda. Svi drugi prihodi iznose 972.217,00 kn ili 13,4 % ukupno ostvarenih prihoda.

Prihodi od boravišne pristojbe za 2012. su planirani u iznosu 6.310.000,00 kn, a ostvareni su u iznosu 6.272.267,00 kn, što je 37.733,00 kn ili 0,6 % manje od plana i čine 86,6 % ukupno ostvarenih prihoda. Odnosi se na boravišnu pristojbu naplaćenu po ostvarenom noćenju u turističkim mjestima u iznosu 6.143.148,00 kn, te boravišnu pristojbu naplaćenu od nautičara (Lučka kapetanija Mali Lošinj) u iznosu 129.119,00 kn. Odredbama Zakona o boravišnoj pristojbi određeni su obveznici plaćanja, način i rokovi naplate i uplate boravišne pristojbe.

Visina boravišne pristojbe ovisi o turističkom razredu u koje je razvrstano naselje u kojem se ostvaruje noćenje i o razdoblju sezone. Visina boravišne pristojbe u punom iznosu bez propisanih umanjenja na području Turističke zajednice, u glavnoj sezoni iznosi od 4,00 do 7,00 kn ovisno o razredu turističkog mjesta, dok u predsezoni i posezoni iznosi od 2,50 do 5,50 kn. Turistička mjesta Mali Lošinj, Veli Lošinj, Nerezine, Osor i Punta Križa su razvrstani u A razred i visina boravišne pristojbe u glavnoj sezoni iznosi 7,00 kn, dok su Ilovik, Unije i Susak razvrstani u B razred i visina pristojbe u glavnoj sezoni iznosi 6,00 kn.

Pravne ili fizičke osobe koje pružaju usluge smještaja, naplaćuju boravišnu pristojbu s naplatom usluga noćenja. U 2012. najznačajniji prihodi od boravišne pristojbe ostvareni su od noćenja u kampovima u iznosu 4.093.512,00 kn, privatnom smještaju 2.888.131,00 kn i hotelima 2.526.858,00 kn, dok su prihodi u iznosu 414.390,00 kn ostvareni od odmarališta i nautičara što čini ukupno 9.922.891,00 kn. Prema odredbi članka 28. Zakona o Hrvatskom crvenom križu (Narodne novine 71/10) iz prikupljenih sredstava najprije je izdvojeno za službu spašavanja života na vodi i ekološku zaštitu priroblja, te za turistička nerazvijena područja prema odredbi članka 5. Uredbe o utvrđivanju visine boravišne pristojbe za 2012. (Narodne novine 119/11) ili ukupno 342.780,00 kn (3,5 %). Nadalje, prema odredbama Zakona o boravišnoj pristojbi 25,0 % sredstava raspoređuje se Hrvatskoj turističkoj zajednici, 10,0 % Turističkoj zajednici Kvarner, a preostalih 65,0 % pripada Turističkoj zajednici, od čega se 30,0 % doznačuje Gradu. Prema navedenom Turističkoj zajednici je doznačeno 6.143.148,00 kn, Hrvatskoj turističkoj zajednici 2.362.746,00 kn i Turističkoj zajednici Kvarner 945.097,00 kn.

Koncem 2012. na području Turistička zajednice bilo je ukupno 21 984 smještajna kapaciteta, od čega u privatnom smještaju 8 058 ležaja, hotelima 3 926 ležaja, odmaralištima 1 500 ležaja, te u kampovima 8 500 gostiju, a kapacitet luke nautičkog turizma bio je 165 vezova. U 2012. je ostvareno 2 203 677 noćenja, od čega u privatnom smještaju 887 995 noćenja, kampovima 786 007, hotelima 439 478, odmaralištima 81 114 i u nautičkom turizmu 9 083 noćenja. U prometu noćenja individualni gosti sudjeluju sa 70,9 %, a agencijski gosti sa 29,1 %. U 2012. je evidentirano 281 649 dolazaka gostiju, od čega 244 461 stranih gostiju koji su ostvarili 1 898 053 noćenja (86,1 % od ukupnog broja noćenja) te 37 188 dolazaka domaćih gostiju koji su ostvarili noćenja 305 624 (13,9 %). Najznačajniji broj dolazaka gostiju je ostvaren u kampovima sa 100 302 ili 35,6 % ukupno ostvarenog broja.

Obveznici plaćanja boravišne pristojbe su u 2012. bile 98 pravnih osoba te 867 fizičkih osoba koji se bave turističkom djelatnošću. Najznačajniji smještajni kapaciteti se odnose na 11 hotela i osam kampova, 17 odmarališta i jedno lječilište. Turistička zajednica radi kontrole naplate boravišne pristojbe i stručne obrade podataka vodi jedinstveni popis turista za područje Grada, koji obuhvaća devet turističkih mjesta razvrstanih u četiri razreda.

Obveznici dostavljaju Turističkoj zajednici podatke o prijavama i odjavama turista, najvećim dijelom elektronski putem programa „prijava turista“, a dijelom osobno predajom obrasca na recepciji Turističke zajednice. Turistička zajednica vodi popis obveznika naplate i uplate boravišne pristojbe na temelju rješenja koje ispostavlja nadležni ured državne uprave. Na temelju dobivenih podataka, Turistička zajednica vodi pomoćnu evidenciju o prijavljenim i odjavljenim gostima, ostvarenim noćenjima, obračunanoj pristojbi, naplaćenoj pristojbi, te dugovanjima i preplatama po obveznicima. Potraživanja za boravišnu pristojbu krajem 2012. iznosila su 160.608,00 kn, od čega se na potraživanja iz prethodnog razdoblja odnosi 92.583,00 kn (na paušalno plaćanje se odnosi 130.886,00 kn). Potraživanja su evidentirana u pomoćnoj evidenciji (nisu iskazana u imovini Turističke zajednice niti vanbilančno) prema preporuci Hrvatske turističke zajednice.

Inspeksijski nadzor nad obračunom, naplatom i uplatom boravišne pristojbe, te prijavom i odjavom boravka turista obavlja je Državni inspektorat. Pravnoj i fizičkoj osobi koja u propisanom roku ne plati, rješenjem se naloži uplata pristojbe. Turistička zajednica je u više navrata tijekom godine, prosljedila Državnom inspektoratu liste ostvarenih noćenja i naplate pristojbe (liste zaduženja i uplata), te su obavljena potrebna usklađenja. Državni inspektorat je sastavio godišnji izvještaj o poduzetim mjerama. Turistička zajednica ne šalje opomene obveznicima koji ne uplaćuju boravišnu pristojbu. Zatezne kamate za nepravodobno plaćanje nisu obračunavane niti naplaćivane. U 2012. bili su pokrenuti ili su u pripremi 13 ovršnih postupaka za dug u iznosu 69.300,00 kn.

Gospodarski inspektori Državnog inspektorata su tijekom 2012. obavili 368 nadzora građana iznajmljivača, smještajnih objekata, vlasnika kuća i stanova za odmor. Od ukupnog broja nadzora u 66 slučaja ili 17,9 % su utvrđili povrede propisa. Podneseno je 38 optužnih prijedloga, izrečeno 24 mandatnih kazni na mjestu izvršenja prekršaja i naplaćena kazna u iznosu 24.000,00 kn. Također je podneseno šest upravnih rješenja kojima je naložena uplata. Nadalje, tijekom 2011. i 2012. Doneseno je 30 upravnih rješenja kojima je zabranjeno pružanje usluga smještaja pečaćenjem objekata. Prema obrazloženju Turističke zajednice nadzor Državnog inspektorata uslijedio je, najvećim dijelom prema dojavi Turističke zajednice.

U 2012. prihodi od boravišne pristojbe koji pripadaju Gradu su ostvareni u iznosu 1.842.944,00 kn. Turistička zajednica je u 2012. doznačila Gradu 1.658.837,00 kn, dok je 184.107,00 kn doznačeno 2. siječnja 2013. Grad je uz suradnju sa Turističkom zajednicom donio godišnji plan trošenja prihoda od boravišne pristojbe u iznosu 1.908.000,00 kn. Provedena je anketa kod iznajmljivača vezano za komunalnu i drugu problematiku, a rezultati ankete su korišteni u sastavljanju plana trošenja sredstava od boravišne pristojbe. U godišnjem izvještaju o utrošku navedenih sredstava, koju je Grad dostavio Turističkoj zajednici, sredstva su korištena za financiranje organizacije manifestacija u iznosu 851.837,00 kn, održavanje plaža i šetnica u iznosu 696.000,00 kn i za projekt razvoja zimskog turizma u iznosu 111.000,00 kn.

Sredstva naplaćena od nautičara ostvarena su na temelju projekta e-nautika (praćenje turističkog prometa na plovnim objektima). U 2010. je zaključen Sporazum o međusobnoj suradnji između Ministarstva mora, prometa i infrastrukture, Ministarstva turizma i Hrvatske turističke zajednice u cilju realizacije projekta. Cilj projekta je nautičarima (osobama koje koriste plovilo za odmor, rekreaciju i krstarenje) olakšati plaćanje vinjeta, naknada za sigurnost plovidbe, svjetlinu i drugo. Ministarstva mora, prometa i infrastrukture je izradilo informatičku aplikaciju, te izdaje vinjete, obavlja naplatu i dnevno uplaćuje sredstva na poseban račun Hrvatske turističke zajednice.

Isto tako, dostavlja podatke o broju i vrijednosti naplaćenih vinjeta, broju plovila i broju osoba na plovilima i drugo. Hrvatska turistička zajednica je uz suradnju Turističke zajednice i lučke kapetanije (ispostava Mali Lošinj) organizirala rad djelatnika za provedbu projekta. U 2012. je izdano 2 966 vinjeta i naplaćeno je 439.250,00 kn, od čega je Turističkoj zajednici doznačeno 129.119,00 kn.

Prihodi od boravišne pristojbe su utrošeni za programske aktivnosti i uređenje naselja u funkciji turizma, a prema godišnjem programu rada i finansijskom planu te gradskom planu trošenja boravišne pristojbe.

Prihodi od članarine su ostvareni u iznosu 654.641,00 kn, što je 9,0 % ukupno ostvarenih prihoda. Članarinu plaćaju pravne i fizičke osobe koje u turističkoj općini ili gradu imaju svoje sjedište ili poslovnu jedinicu i ostvaruju prihod pružanjem ugostiteljskih usluga, usluga u turizmu ili obavljanjem s turizmom neposredno povezanih djelatnosti. Prema odredbama članka 14. Zakona o članarinama u turističkim zajednicama poslove evidencije, obračuna i naplate članarine od pravnih i fizičkih osoba obavlja Porezna uprava. Porezna uprava je Turističkoj zajednici dostavila posljednje izvješće za 2011., prema kojem je na području Turističke zajednice bilo 365 obveznika. Spomenutim Zakonom je propisano da Porezna uprava mjesечно dostavlja navedene podatke Turističkoj zajednici. Ove podatke Porezna uprava nije dostavljala tijekom 2012., iako je Turistička zajednica tijekom godine u više navrata putem Turističke zajednice Kvarner zatražila dostavu navedenih podataka.

Najznačajniji prihodi od donacija u iznosu 198.034,00 kn su primljene od Hrvatske turističke zajednice za sufinanciranje projekta e-nautika za plaće četiri sezonska zaposlenika u iznosu 128.034,00 kn, obilježavanje obljetnica u iznosu 30.000,00 kn, te sredstva iz proračuna Grada za sufinanciranje edukativnog kviza i nabavu računala u iznosu 40.000,00 kn.

Drugi prihodi od donacija u iznosu 44.903,00 kn se odnose na donacije Turističke zajednice Kvarner za sufinanciranje smještaja novinara, studijskih grupa, rad turističke ambulante i drugo. Donacije su dane na temelju zahtjeva i ugovora. Turistička zajednica je sastavljala izvješća o utrošku sredstava. Donacije su utrošene za predviđene namjene.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija za 2012., ukupni rashodi su ostvareni u iznosu 7.423.129,00 kn, što je za 94.672,00 kn ili 1,3 % više u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni rashodi su u odnosu na planirane veći za 15.708,00 kn ili 0,2 %.

U tablici broj 2 se daju podaci o ostvarenim rashodima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi

u kn

Redni broj	Rashodi	Ostvareno za 2011.	Ostvareno za 2012.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Rashodi za zaposlene	911.201,00	902.422,00	99,0
2.	Materijalni rashodi	3.684.156,00	4.149.463,00	112,6
2.1.	Naknade troškova radnicima	122.227,00	146.685,00	120,0
2.2.	Naknade članovima u predstavničkim i izvršnim tijelima, povjerenstvima i slično	44.466,00	36.190,00	81,4
2.3.	Naknade drugim osobama izvan radnog odnosa	7.323,00	7.694,00	105,1
2.4.	Rashodi za usluge	3.131.311,00	3.652.920,00	116,7
2.4.1.	Usluge promidžbe i informiranja	1.535.697,00	1.815.137,00	118,2
2.4.2.	Druge usluge	1.595.614,00	1.837.783,00	115,2
2.5.	Rashodi za materijal i energiju	303.179,00	235.662,00	77,7
2.6.	Drugi materijalni rashodi	75.650,00	70.312,00	92,9
3.	Rashodi amortizacije	42.488,00	45.838,00	107,9
4.	Financijski rashodi	1.916.771,00	1.888.850,00	98,5
5.	Donacije	676.840,00	435.201,00	64,3
6.	Drugi rashodi	97.001,00	1.355,00	1,4
Ukupno		7.328.457,00	7.423.129,00	101,3
Višak prihoda		91.957,00	-	-
Manjak prihoda		-	178.645,00	-

Manjak prihoda za 2012. iznosi 178.645,00 kn. Preneseni višak prihoda iz prethodnih godina iznosi 377.375,00 kn (višak iz 2011. u iznosu 91.957,00 kn i iz prethodnih godina 285.418,00 kn), te višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 198.730,00 kn. Odluka o rasporedu viška s utvrđenim iznosima i namjenama po pojedinim programima te o načinu i izvorima pokriće manjka nije donesena.

Vrijednosno su najznačajniji materijalni rashodi u iznosu 4.149.463,00 kn ili 55,9 %, financijski rashodi u iznosu 1.888.850,00 kn ili 25,4 % i rashodi za zaposlene u iznosu 902.422,00 kn ili 12,2 % ukupno ostvarenih rashoda. Drugi rashodi iznose 482.394,00 kn i imaju udjel 6,5 % u ukupnim rashodima.

Materijalni rashodi se odnose na rashode za usluge u iznosu 3.652.920,00 kn ili 49,2 % ukupno ostvarenih rashoda, rashode za materijal i energiju u iznosu 235.662,00 kn, naknade troškova radnicima u iznosu 146.685,00 kn, naknade članovima u predstavničkim i izvršnim tijelima, povjerenstvima i slično u iznosu 36.190,00 kn, naknade drugim osobama izvan radnog odnosa u iznosu 7.694,00 kn, te drugi materijalni rashodi u iznosu 70.312,00 kn.

Najznačajniji rashodi za usluge se odnose na intelektualne i osobne usluge u iznosu 636.508,00 kn, tisak i grafičko oblikovanje u iznosu 496.367,00 kn, usluge promidžbe i informiranja u iznosu 415.688,00 kn, sajmove, informativne nastupe i prezentacije u iznosu 307.097,00 kn, zakup poslovnog prostora turističkog ureda i skladišta u iznosu 218.829,00 kn, udruženo oglašavanje u iznosu 208.828,00 kn, organiziranje priredbi, izložbi i manifestacija u iznosu 207.741,00 kn, usluga prihvata novinara i studijskih grupa u iznosu 179.416,00 kn, zdravstvene zaštite gostiju u iznosu 169.100,00 kn, usluge telefona, pošte i prijevoza 166.787,00 kn, ugostiteljske usluge u iznosu 131.952,00 kn, te usluge učeničkih domova i student servisa u iznosu 125.735,00 kn, usluge obrade podataka i računalne usluge u iznosu 100.309,00 kn, usluge održavanja opreme u iznosu 80.685,00 kn, zaštitarske usluge u iznosu 45.773,00 kn, usluge održavanja radionica u iznosu 27.802,00 kn, čišćenje plaža i staza u iznosu 22.675,00 kn, komunalne usluge u iznosu 8.052,00 kn, usluge izrade transparentata u iznosu 7.575,00 kn, te ostale usluge u iznosu 96.001,00 kn.

Rashodi za materijal i energiju se odnose na materijal i sirovine u iznosu 176.398,00 kn, uredski materijal u iznosu 23.499,00 kn, električnu energiju i benzin u iznosu 22.947,00 kn, te sitan inventar u iznosu 12.818,00 kn. Naknade troškova radnicima se odnose na rashode za službena putovanja u tuzemstvu i inozemstvu u iznosu 74.604,00 kn, stručno usavršavanje radnika u iznosu 60.007,00 kn, naknade za korištenje privatnih automobila u službene svrhe u iznosu 6.434,00 kn, te naknade za prijevoz na posao i s posla u iznosu 5.640,00 kn. Drugi materijalni rashodi se odnose na članarine (svjetska turistička organizacija i drugo) u iznosu 24.243,00 kn, premije osiguranja imovine u iznosu 21.349,00 kn, reprezentaciju u iznosu 13.012,00 kn, te druge rashode u iznosu 11.708,00 kn. Tijekom 2012. su zaključena 72 ugovora o autorskom djelu prema kojima ukupni rashodi iznose 472.125,00 kn te četiri ugovora o djelu prema kojima rashodi iznose 27.994,00 kn.

Financijski rashodi u iznosu 1.888.850,00 kn ili 25,4 % ukupno ostvarenih rashoda se odnose na sredstva od boravišne pristojbe koja su prenesena Gradu u iznosu 1.842.944,00 kn, kamate za primljeni kratkoročni kredit u iznosu 27.010,00 kn, bankarske usluge i usluge platnog prometa u iznosu 17.119,00 kn te na tečajne razlike i zatezne kamate u iznosu 1.777,00 kn.

Rashodi za zaposlene u iznosu 902.422,00 kn ili 12,2 % ukupno ostvarenih rashoda se odnose na bruto plaće u iznosu 769.911,00 kn, doprinose na plaću u iznosu 115.711,00 kn, božićnicu u iznosu 7.500,00 kn, uskrsnicu u iznosu 5.000,00 kn, jubilarne nagrade u iznosu 2.500,00 kn, te dar za dijete u iznosu 1.800,00 kn sve do visine porezno priznatih rashoda. Unutar rashoda za zaposlene evidentirani su rashodi u iznosu 113.473,00 kn na temelju ugovora o radu na određeno vrijeme za tri sezonska zaposlenika. Plaće se isplaćuju na temelju Pravilnika o radu, te ugovora o radu. U vezi obračuna i isplata plaća vode se propisane evidencije. Obračun i uplata poreza i doprinosu iz i na plaće zaposlenika obavlja se u skladu s propisima. Vrijednost koeficijenta za pojedina radna mjesta kretao se od 2,4 do 2,9, a osnovica za izračun plaće iznosila je 2.904,00 kn. Iznimno bruto plaća direktorice turističke zajednice utvrđena je ugovorom o radu. Koncem 2012. Turistička zajednica je imala pet zaposlenika. Najviša bruto plaća isplaćena u 2012. iznosi 16.557,00 kn, a neto 11.431,00 kn, dok najniža bruto plaća iznosi 5.556,00 kn, a neto 4.170,00 kn. Prosječna bruto plaća iznosi 10.035,00 kn, a neto 6.999,00 kn.

Temeljem sporazuma o međusobnoj suradnji na realizaciji projekta e-nautika tijekom 2012., četiri zaposlenika su obavljala rad u Lučkoj kapetaniji grada Mali Lošinj na poslovima naplate boravišne pristojbe i izdavanja vinjeta, a rashod u iznosu 128.034,00 kn prema sporazumu je podmirila Hrvatska turistička zajednica. Također zbog povećanog posla tijekom turističke sezone u 2012., zaposlena su tri zaposlenika u turističkim informacijskim centrima na otocima Ilovik, Susak i Mali Lošinj čiji ukupni rashodi iznose 56.494,00 kn. Rashodi u iznosu 113.474,00 kn su evidentirani u okviru rashoda za zaposlene, a 71.054,00 kn u okviru rashoda za usluge.

Rashodi za donacije su ostvarene u iznosu 435.201,00 kn, a odnose se na tekuće donacije u iznosu 386.911,00 kn i kapitalne donacije u iznosu 48.290,00 kn. Tekuće donacije su najvećim dijelom dane za sufinanciranje kulturnih, zabavnih i sportskih priredbi po mjestima u iznosu 185.820,00 kn, oglašavanje 50.000,00 kn, marketinšku infrastrukturu 32.330,00 kn, sufinanciranje turističke ambulante 30.000,00 kn, komunikacijske taktike 23.121,00 kn, edukaciju 21.499,00 kn, uređenje turističke destinacije 15.000,00 kn, informativni punkt 12.841,00 kn, potpore novim proizvodima 10.000,00 kn, te na nastupe na turističkim sajmovima u iznosu 6.300,00 kn. Kapitalne donacije su izvršene za nabavu dva računala u iznosu 28.518,00 kn, turističkih tabela na šetnicama 17.500,00 kn i drugo u iznosu 2.272,00 kn. S korisnicima donacija su zaključeni ugovori o sufinanciranju odnosno poslovnoj suradnji. Izvještaji o utrošku sredstava su najvećim dijelom sastavljeni.

Popis korisnika sa iznosima dodijeljenih donacija je tijekom obavljanja revizije (studeni 2013.) sastavljen i javno objavljen. Donacije se utvrđuju godišnjim programom rada, te pojedinačnim zahtjevima.

Turistička zajednica osim evidencije rashoda prema računima iz računskog plana za neprofitne organizacije evidentira rashode i temeljem funkcionalnog i administrativnog marketinga, transfera i ostalih izdataka. Funkcionalni marketing predstavlja skup aktivnosti i programa koji izravno utječe na unaprjeđenje i promociju turističkog proizvoda destinacije, poboljšanje uvjeta boravka gostiju, te poboljšanje kvalitete života domaćeg stanovništva. Svrha administrativnog marketinga je planirati, organizirati, pratiti rezultate i upravljati aktivnostima i programima iz funkcionalnog marketinga.

Rashodi za funkcionalni marketing ostvareni su u iznosu 4.131.908,00 kn ili 55,7 %, za administrativni marketing u iznosu 1.226.882,00 kn ili 16,5 %, transfera (30,0 % boravišne pristojbe) u iznosu 1.842.944,00 ili 24,8 %, te ostali rashodi (zdravstvena zaštita i rezervirana sredstva) u iznosu 221.395,00 kn ili 3,0 % ukupno ostvarenih rashoda. Vrijednosno najznačajniji rashodi unutar funkcionalnog marketinga odnose se na rashode za usluge u iznosu 3.116.027,00 kn ili 75,4 %.

Rashodi za administrativni marketing odnose se na troškove Turističkog ureda u iznosu 1.103.655,00 kn, troškove distribucije promidžbenog materijala u iznosu 66.084,00 kn, te troškove rada tijela Turističke zajednice u iznosu 57.143,00 kn. Vrijednosno najznačajniji rashodi unutar rashoda za administrativni marketing odnose se na rashode za zaposlene u iznosu 680.968,00 kn ili 55,5 %.

Rashodi su utrošeni u skladu s finansijskim planom i programom rada Turističke zajednice za 2012.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2012., ukupna vrijednost imovine, te obveza i vlastitih izvora je iskazana u iznosu 607.600,00 kn.

U tablici broj 3 se daju podaci o vrijednosti imovine, obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2012.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine, obveza i vlastitih izvora

u kn

Redni broj	Opis	Stanje 1. siječnja 2011.	Stanje 31. prosinca 2012.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Nefinancijska imovina	237.342,00	173.547,00	73,1
2.	Financijska imovina	328.251,00	434.053,00	132,2
2.1.	Novac u banci i blagajni	251.686,00	345.055,00	137,1
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od radnika te za više plaćene poreze i drugo	60.299,00	57.704,00	95,7
2.3.	Potraživanja za prihode	9.460,00	24.414,00	258,1
2.4.	Rashodi budućih razdoblja i nedospjela naplata prihoda	6.806,00	6.880,00	101,1
	Ukupno imovina	565.593,00	607.600,00	107,4
3.	Obveze	117.514,00	357.726,00	304,4
3.1.	Obveze za rashode	117.514,00	357.726,00	304,4
4.	Vlastiti izvori	448.079,00	249.874,00	55,8
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	565.593,00	607.600,00	107,4

Vrijednosno najznačajnija je finansijska imovina u iznosu 434.053,00 kn ili 71,4 % dok nefinansijska imovina iznosi 173.547,00 kn ili 28,6 %. U odnosu na prethodnu godinu nefinansijska imovina je manja za 63.795,00 kn ili 26,8 %, a smanjenje se najvećim djelom odnosi na ispravak vrijednosti nematerijalne i materijalne imovine. Finansijska imovina je veća za 105.802,00 kn ili 32,2 %, a povećanje se najvećim dijelom odnosi na povećanje novca u banci i blagajni koji je povećan za 93.369,00 kn ili 37,1 %.

Vrijednost nefinansijske imovine se odnosi na uredsku opremu i namještaj u iznosu 62.055,00 kn, sportsku i glazbenu opremu u iznosu 43.412,00 kn, računala u iznosu 24.662,00 kn, komunikacijsku opremu u iznosu 7.714,00 kn, opremu za održavanje i zaštitu u iznosu 6.344,00 kn te drugu imovinu u iznosu 29.360,00 kn.

Finansijska imovina u iznosu 434.053,00 kn se odnosi na novac u banci i blagajni u iznosu 345.055,00 kn, depozite u bankama (leasing) u iznosu 32.096,00 kn, potraživanja za prihode 24.414,00 kn, potraživanja za predujmove u iznosu 23.388,00 kn i ostala nespomenuta potraživanja 2.220,00 kn te rashode budućih razdoblja u iznosu 6.880,00 kn.

Obveze su iznosile 357.726,00 kn od čega su dospjele obveze iznosile 197.051,00 kn. Odnose se na obveze prema Gradu za boravišnu pristojbu u iznosu 190.815,00 kn, prema dobavljačima u iznosu 88.757,00 kn, za radnike u iznosu 74.583,00 kn, za poreze na dohodak po ugovorima za autorske honorare u iznosu 3.379,00 kn, te naknade troškova radnicima u iznosu 192,00 kn. U odnosu na prethodnu godinu obveze su povećane za 240.212,00 kn ili 204,4 %, a povećanje se najvećim djelom odnosi na obveze prema Gradu za boravišnu pristojbu, te na obveze prema dobavljačima. Do studenog 2013. podmirene su sve obveze.

Stanje potraživanja za boravišnu pristojbu iskazano je u pomoćnim evidencijama i u izješču o obavljenom popisu imovine i obveza. Ukupno stvarno stanje potraživanja uključujući i potraživanjima od boravišne pristojbe iznose 210.630,00 kn.

Vlastite izvore u iznosu 249.874,00 kn čine višak prihoda nad rashodima iz prethodnih razdoblja u iznosu 198.730,00 kn i vrijednost nefinansijske imovine u iznosu 51.144,00 kn.

Programi i projekti

Smjernice programa rada i finansijski plan za 2012. donesene su u skladu s odrednicama Strateškog marketinškog plana hrvatskog turizma za razdoblje od 2010. do 2014., te strateškim dokumentima na razini Grada (Plan ukupnog razvoja Grada za razdoblje od 2012. do 2020. i Master plan razvoja turizma za razdoblje od 2002. do 2010. odnosno sa izmjenama do 2013.) i na razini Županije (Razvojna strategija Primorsko-goranske županije za razdoblje 2011.-2013.). Navedeni Master plan sadržava krovni marketing plan, te zasebne marketing planove za hotele i apartmane, kampove, privatni smještaj, ruralni turizam, specijalne interese, manifestacije, susrete i za nautički turizam.

Godišnji programi rada i finansijski planovi za 2010., 2011. i 2012. su doneseni i dostavljeni Turističkoj zajednici županije. Program rada za 2012. čine aktivnosti koje su planirane u okviru funkcionalnog marketinga u iznosu 4.086.743,00 kn, administrativnog marketinga u iznosu 1.235.913,00 kn te na druge aktivnosti i transfer dijela boravišne pristojbe Gradu u iznosu 2.084.765,00 kn.

Funkcionalni marketing se odnosi na aktivnosti Turističke zajednice koje su u vezi s temeljnom zadaćom promicanja turističkog proizvoda područja, te poboljšanja uvjeta boravka gostiju. Obuhvaća aktivnosti unapređenja turističkog proizvoda (uređenje turističke destinacije, poticanje, organiziranje akcija u cilju očuvanja turističkog prostora, kulturne, zabavne i sportske manifestacije, potpore novim proizvodima i rad informativnih punktova), marketinšku infrastrukturu, komunikacijske taktike, prodaju, promociju i distribuciju, edukaciju te interni marketing.

Turistička zajednica u svom radu primjenjuje i razvija strategiju razvoja destinacije („destinacijski menagment“). Postavljeni ciljevi u godišnjem programu su u dijelu provođenja destinacijskog upravljanja usklađeni sa ciljevima iz regionalne odnosno nacionalne Strategije. Prema godišnjem izvješću o ostvarenju programa rada, te izvješću nadzornog odbora, ciljevi postavljeni programom rada za 2012. su u cijelosti ostvareni. Metodologija izrade izvještaja istovjetna je izradi programa i plana rada. Tijekom godine sastavljeno je polugodišnje i za prvi devet mjeseci izvješće o ostvarenju programa rada, sa finansijskim podacima u odnosu na plan. Navedena izvješća kao i godišnje izvješće su prihvaćena na sjednicama skupštine i nadzornog odbora Turističke zajednice. Turistička zajednica nema u potpunosti razrađen sustav za praćenje učinka provedenih aktivnosti, odnosno nema unutarnjim aktom utvrđene jedinstvene pokazatelje za praćenje provedbe utvrđenih zadaća i ciljeva.

Programi i projekti koji su iskazani u okviru rashoda za funkcionalni marketing su ostvareni u iznosu 4.131.908,00 kn. Odnose se na rashode za unapređenje proizvoda 1.743.112,00 kn, prodaju, promociju i distribuciju u iznosu 994.182,00 kn, komunikacijske taktike u iznosu 874.888,00 kn, marketinšku infrastrukturu u iznosu 378.906,00 kn, edukaciju u iznosu 122.435,00 kn, te interni marketing u iznosu 18.385,00 kn. U odnosu na 2010. rashodi za funkcionalni marketing veći su za 50.063,00 ili 1,2 %, a u odnosu na 2011. manji su za 9.162,00 kn ili 0,2 %. Za rad Turističkog ureda je u 2012. utrošeno 1.103.655,00 kn ili 15,2 % ostvarenih prihoda, što je na nivou prethodnih godina.

Turistička zajednica razvija više projekata koji čine koncept održivog razvoja, što znači poboljšanje kvalitete života unutar kapaciteta postojećih sustava. Temeljna vrijednost kojom se rukovodi Turistička zajednica je zdravstveni turizam.

Od 2009. sustavno izgrađuje destinacijski brend „Lošinj-Otok vitalnosti“ koji izravno počiva na ideji održivosti. Na taj način se gradi tržišni identitet ili slika destinacije koja proizlazi iz očuvanog i zdravog (vitalnog) okoliša, očuvane i dinamične (vitalne) kulturne scene i ukupno kvalitetne i konkurentne (vitalne) turističke ponude. Strateški cilj Turističke zajednice je područje koje pokriva učiniti prepoznatljivom, samosvojnom i poželjnom destinacijom. Polazeći od navedenog strateškog usmjerjenja, Grad i Turistička zajednica povjerili su Institutu za turizam izradu Programa razvoja održivog turizma. U ožujku 2013. sastavljen je konačni izvještaj i terminski plan realizacije projekta za razdoblje do 2020. Spomenuti projekt razvoja održivog turizma osvojio je drugo mjesto Međunarodne organizacije Skal (pridružena članica Svjetske turističke organizacije) koja provodi vrednovanje i dodjeljuje nagrade za održivi razvoj u turizmu. Kriteriji za vrednovanje projekta koji su rezultirali i visokom ocjenom uspješnosti su bili doprinos očuvanju prirode i okoliša, očuvanje kulturne baštine, uključenost i prednosti zajednice (destinacije), edukacija, poslovna sposobnost i inovacije. Obrazloženo je da se projektom daje kvalitetna vizija razvoja turizma na lošinjskom arhipelagu i koji je kao takav prepoznat u svijetu. Iz temeljnog projekta održivog razvoja, razvijaju se pojedini zasebni projekti koji u cjelini utemeljuju i u praksi provode smjernice upravljanja destinacijom.

Najznačajniji projekti su zdravstveni turizam koji podrazumijeva razvoj cjelogodišnjeg turizma (u 2012. najveći hotel ostvaruje cjelogodišnje poslovanje), kulturni turizam odnosno „Muzejsko-galerijski projekt“ (uređenje palače Kvarner s stalnim izlaganjem kipa Apoksiomena), nadalje projekt miomirisi i okusi Lošinja koji namjerava razviti Lošinj kao centar za aromaterapiju Mediterana te projekt osnosno studija razvoja cikloturističke ponude otoka Malog Lošinja .

Značajniji novi turistički proizvodi koji su promovirani u promatranom razdoblju su aromaterapija, promocija zdravstvenog turizma (projekt na Lošinju dišem punim plućima, stručna brošura „Ljekoviti otok Lošinj“), potpora autohtonoj proizvodnji, linija lošinjske prirodne kozmetike, putevima Svetog Gaudencija, Lošinjskim jedrima oko svijeta, kulturne ture (sinergija turizma i kulture), edukacija i drugo. Tijekom 2012. održano je više od 200 manifestacija u kojima je učestvovala Turistička zajednica. Navedeni programi i projekti vrednuju se kao uspješni činjenicom da je Turistička zajednica u promatranom razdoblju, aktivnostima na realizaciji ovih projekata (koji su dugoročni i u tijeku realizacije), ostvarila zadaće utvrđene odredbama članka 32. Zakona o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma.

Turistička zajednica u suradnji sa Gradom priprema deset projekata koja namjerava financirati sredstvima iz fondova EU (održivi razvoj arhipelaga odnosno Suska, biciklističke staze, miomirisi i okusi Lošinja, putevima Svetog Gaudencija i drugi) te nakon gotovosti projekta i izrade potrebne dokumentacije, prijaviti nadležnom tijelu.

II. REVIZIJA ZA 2012.

Ciljevi i područja revizije

Osnovni ciljevi revizije su bili:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost finansijskih izvještaja
- provjeriti primjenu zakona i drugih propisa vezanih uz organizaciju i finansijsko računovodstveno poslovanje
- provjeriti pravilnost stjecanja prihoda
- provjeriti pravilnost ostvarenja rashoda, odnosno provjeriti jesu li finansijska sredstva korištena isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom rada i finansijskim planom
- provjeriti pravilnost izvršenja drugih transakcija.

Posebni ciljevi su bili:

- ocijeniti efikasnost turističkih zajednica u promicanju i unaprjeđenju turizma Republike Hrvatske
- ocijeniti efikasnost suradnje turističkih zajednica s jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave
- ocijeniti učinkovitost trošenja sredstava prikupljenih od boravišnih pristojbi, turističkih članarina ili iz proračuna te drugih izvora.

Područja revizije su određena prema kriteriju značajnosti i na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti.

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza proučena je i analizirana pravna regulativa, te dokumentacija i informacije o poslovanju Turističke zajednice. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Uspoređeni su podaci iskazani u finansijskim izvještajima, s podacima iz finansijskog plana, s ciljem utvrđivanja područja rizika. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave, koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Ispitana je dosljednost primjene zakona i drugih propisa, te pravila, procedura i drugih internih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova su primjenjeni odgovarajući analitički postupci. Detaljno su provjerene vrijednosno značajne stavke na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke testirane metodom uzoraka. Obavljeni su razgovori i pribavljeni obrazloženja odgovornih osoba o poslovnim događajima.

Provjera izvršenja naloga i preporuka revizije za 2004. i 2005., te 2007.

Državni ured za reviziju je obavio reviziju finansijskih izvještaja i poslovanja Turističke zajednice za 2004. i 2005., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo uvjetno mišljenje. Također je obavio reviziju učinkovitosti naplate i raspodjele prihoda od boravišnih pristojbi u turističkim zajednicama u 2007., o čemu je sastavljeno Izvješće i dana ocjena djelomične učinkovitosti.

Revizijom su utvrđene određene nepravilnosti opisane u izvješćima, koje se odnose na Turističku zajednicu, odnosno na Hrvatsku turističku zajednicu i sustav turističkih zajednica, te je naloženo da se poduzmu potrebne radnje i provedu predložene preporuke.

Revizijom je utvrđeno prema kojim nalozima i preporukama je postupljeno i prema kojima nije postupljeno:

Nalozi i preporuke prema kojima je postupljeno:

- ustrojena je evidencija o obračunanoj i naplaćenoj boravišnoj pristojbi
- prilikom zaprimanja materijala sastavlja se zapisnik o primopredaji, dok postupke javne nabave planira i provodi Grad
- tijekom poslovne godine Turistička zajednica obavlja potrebna usklađenja s obveznicima plaćanja pristojbe, te od Državnog inspektorata traži izvještaj o obavljenim nadzorima.

Nalozi i preporuke prema kojima nije postupljeno:

- pri utvrđivanju prava u upravljanju turističkom zajednicom uzet je u obzir jedino kriterij udjela u prihodima, dok drugi kriteriji nisu uzeti u obzir primjerice, potraživanja za neuplaćenu boravišnu pristojbu, redovitost prijave gostiju, te izvršavanje drugih obveza koje članovi imaju prema Turističkoj zajednici
- procjena učinka poduzetih aktivnosti na razvoj turizma u godišnjem finansijskom izvješću nije dana, odnosno obavljena
- za praćenje uspješnosti provedbe zadanih ciljeva i programa nije ustrojen jedinstven informacijski sustav turističkih zajednica
- potraživanja za boravišnu pristojbu evidentiraju se u pomoćnim evidencijama. Jedinstvena evidencija o mjerama, što ih poduzima Turistička zajednica, na ostvarivanju prihoda od boravišne pristojbe i učinkovitost poduzetih mjera, nije ustrojena. Zatezne kamate za nepravodobno plaćanje nisu obračunavane niti naplaćivane. Obračun i naplata zateznih kamata je otežana zbog različitih i mnogobrojnih rokova za uplatu boravišne pristojbe.

Turistička zajednica je i nadalje u obvezi postupati prema danim nalozima i preporukama Državnog ureda za reviziju.

Nalaz za 2012.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje i računovodstveno poslovanje, prihodi, rashodi, imovina i obveze te programi i projekti.

Obavljenom revizijom su utvrđene nepravilnosti i propusti koji se odnose na planiranje i računovodstveno poslovanje, prihode, rashode te programe i projekte.

1. Planiranje i računovodstveno poslovanje

- 1.1. U skladu s odredbama Zakona o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma, Turistička zajednica je za 2012. donijela godišnji program rada i finansijski plan.

Finansijskim planom prihodi su planirani prema izvorima prihoda, dok su rashodi planirani prema projektima iz programa, a nisu planirani prema propisanim računima računskog plana za neprofitne organizacije te nije moguća usporedba planiranih i izvršenih rashoda prema vrstama rashoda.

Turistička zajednica vodi propisane glavne knjige, te obvezne pomoćne knjige, osim knjige potraživanja. Prema odredbi članka 6. Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija, neprofitne organizacije su u obvezi voditi, pored ostalih, pomoćnu knjigu potraživanja po subjektima, računima, pojedinačnim iznosima, rokovima dospjelosti, zateznim kamataima i drugo.

Potraživanja za boravišnu pristojbu nisu evidentirana u poslovnim knjigama i iskazana u finansijskim izvještajima. Prema podacima iz pomoćnih evidencija, potraživanja za boravišnu pristojbu koncem 2012. iznose 160.608,00 kn. Zatezne kamate za nepravdobno plaćanje boravišne pristojbe nisu obračunavane niti naplaćivane. Obračun i naplata zateznih kamata je otežana zbog različitih i mnogobrojnih rokova za uplatu boravišne pristojbe. Isto tako, potraživanja za turističku članarinu nisu evidentirana u poslovnim knjigama jer popis obveznika nije dostavljen Turističkoj zajednici. Odredbom članka 4. Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija, propisano je da su neprofitne organizacije obvezne u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i rashoda te o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora.

Državni ured za reviziju nalaže ustrojiti obveznu pomoćnu knjigu potraživanja, te u poslovnim knjigama iskazati potraživanja od boravišne pristojbe i turističke članarine u skladu s odredbama Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija. Nadalje, nalaže razraditi finansijski plan prema računima računskog plana za neprofitne organizacije, na način da se u okviru aktivnosti, odnosno projekata planiraju značajniji rashodi prema vrstama rashoda utvrđenih računskim planom te praćenje ostvarenja planiranih prihoda i rashoda prema vrstama i po aktivnostima, odnosno projektima.

1.2. *Turistička zajednica je prihvatile nalaz Državnog ureda za reviziju. Obrazlaže da su rashodi planirani u skladu s uputama Glavnog ureda Hrvatske turističke zajednice i važećim zakonima i propisima te da prihvaćaju činjenicu da nisu planirani prema propisanim računima računskog plana za neprofitne organizacije. Usporedba planiranih i izvršenih rashoda moguća je temeljem usporedbe planiranih i ostvarenih aktivnosti po projektima. Nadalje, navodi se da Turistička zajednica vodi knjigu potraživanja boravišne pristojbe u pomoćnim poslovnim knjigama, da imaju ustrojenu pomoćnu knjigu potraživanja boravišne pristojbe, a ista nisu iskazana u glavnoj knjizi radi nemogućnosti utvrđivanja stanja dugovanja. Vodeći se uputama Glavnog ureda Hrvatske turističke zajednice da su prihodi boravišne pristojbe i turističke članarine svrstani u grupu nerecipročnih prihoda, isti nisu iskazani u potraživanjima u bilanci. (svrstavaju se u prihod po ostvarenju novčanog tijeka). Isto tako, navedeno je da se obračun i naplata zateznih kamata na dugove boravišne pristojbe nije obavljala u skladu s uputama Glavnog ureda Hrvatske turističke zajednice, kao i da su obračun i naplata zateznih kamata otežani zbog različitih i mnogobrojnih rokova za uplatu boravišne pristojbe. Potraživanja za turističku članarinu nisu iskazana u skladu s činjenicom da poslove evidencije, obračuna i naplate turističke članarine prema odredbama Zakona o turističkoj članarini obavlja Porezna uprava. Podatke o obveznicima Porezna uprava dostavlja nakon proteka jedne godine, a podatke o uplatama u ožujku ili travnju nakon isteka godine za koju se odnose, iako je obveza dostave podataka jednom mjesecu.*

2. Prihodi

2.1. Prihodi od turističke članarine su ostvareni u iznosu 654.641,00 kn. Prema popisu obveznika plaćanja turističke članarine za 2011. evidentirana su 365 obveznika, dok popis za 2012. do vremena obavljanja revizije (prosinac 2013.) nije sastavljen. Prema odredbama članka 14. Zakona o članarinama u turističkim zajednicama poslove evidencije, obračuna i naplate članarine od pravnih i fizičkih osoba obavlja Porezna uprava. Propisano je da Porezna uprava mjesечно dostavlja Turističkoj zajednici navedene podatke što za 2012. nije učinjeno.

Državni ured za reviziju predlaže od Porezne uprave pribaviti podatke o obveznicima, poduzetim mjerama naplate i starosti dospjelih potraživanja za turističku članarinu radi procjene realnosti potraživanja.

2.2. *Turistička zajednica je prihvatile nalaz Državnog ureda za reviziju. Navodi da Informacijski sustav Središnjeg ureda Porezne uprave jednom godišnje dostavlja podatke o uplatama i obveznicima turističke članarine Glavnom uredu Hrvatske turističke zajednice za svaku županiju, koja prosljeđuje turističkim zajednicama nižeg ustroja. Prihvaća se prijedlog od Porezne uprave pribaviti podatke o obveznicima, poduzetim mjerama naplate i starosti dospjelih potraživanja za turističku članarinu radi procjene realnosti potraživanja.*

3. Rashodi

3.1. Rashodi su ostvareni u iznosu 7.423.129,00 kn, što je za 94.672,00 kn ili 1,3 % više u odnosu na prethodnu godinu. Manjak prihoda za 2012. iznosi 178.645,00 kn. Preneseni višak prihoda iz prethodnih godina iznosi 377.375,00 kn, te višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 198.730,00 kn.

Odluka o rasporedu viška s utvrđenim iznosima i namjenama po pojedinim programima te o načinu i izvorima pokrića manjka nije donesena.

Rashodi za donacije udrugama i fizičkim osobama su ostvareni u iznosu 435.201,00 kn. Odnose se na tekuće donacije u iznosu 386.911,00 kn i kapitalne donacije u iznosu 48.290,00 kn. S korisnicima donacija su zaključeni ugovori o sufinanciranju odnosno poslovnoj suradnji. Izvještaji o utrošku sredstava najvećim su dijelom sastavljeni. Popis korisnika sa iznosima dodijeljenih donacija je sastavljen i javno objavljen. Donacije se dodjeljuju na temelju godišnjeg programa rada te pojedinačnim zahtjevima. Turistička zajednica nema utvrđene kriterije i procedure za dodjelu donacija.

Državni ured za reviziju predlaže donošenje odluke o raspoređivanju viška prihoda nad rashodima, odnosno o pokriću manjka prihoda nad rashodima tekuće godine. Također, predlaže donošenje akta kojim će se utvrditi kriteriji i procedura za dodjelu donacija.

- 3.2. *Turistička zajednica je prihvatile nalaz Državnog ureda za reviziju. Navodi da je Odluku o rasporedu viška prihoda s namjenom po pojedinim programima donijela u finansijskom izvještaju za 2013. Isto tako, prihvaćaju prijedlog za donošenje akta kojim će se utvrditi procedura i odrediti kriteriji za dodjelu donacija.*

4. Programi i projekti

- 4.1. Zadaće turističkih zajednica su utvrđene Zakonom o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma i godišnjim programima rada Turističke zajednice. Smjernice programa rada za 2012. donesene su u skladu s strateškim dokumentima na razini Grada (plan ukupnog razvoja i master plan razvoja turizma) i na razini Županije (županijska razvojna strategija). Strateški dugoročni cilj Turističke zajednice je izgraditi destinacijski brend „Lošinj-Otok vitalnosti“. Turistička zajednica razvija strategiju razvoja destinacije. Održiva strategija se zasniva na rastućoj potražnji, finansijskom povratu, poboljšanju kvalitete doživljaja gostiju i kvalitete života lokalnog stanovništva. U ožujku 2013. donesen je terminski plan realizacije projekta razvoja održivog turizma za razdoblje do 2020.

Turistička zajednica razvija više projekata koji čine koncept održivog razvoja, a temeljna vrijednost kojom se rukovodi je zdravstveni turizam. Prema izvješću o ostvarenju programa rada ciljevi postavljeni programom rada za 2012. su u cijelosti ostvareni. Metodologija izrade izvješća istovjetna je izradi programa i plana rada. Turistička zajednica nema u potpunosti razrađen sustav za praćenje učinka provedenih aktivnosti. Učinke provedenih aktivnosti, Turistička zajednica je izrazila opisno i vrijednosno (putem novčanog iskaza rashoda te dijelom sa pojedinim pokazateljima turističkog prometa). Prema odredbama članka 63. stavak 4. Zakona o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma, godišnje finansijsko izvješće obvezno uz analizu i ocjenu izvršenja programa, sadržava procjenu učinka poduzetih aktivnosti na razvoj turizma. Spomenuto godišnje izvješće o ostvarenju programa rada ne sadrži navedenu procjenu učinka.

Nadalje, za praćenje uspješnosti provedbe zadanih ciljeva i programa u sustavu turističkih zajednica, nije ustrojen jedinstveni informacijski sustav turističkih zajednica, te nije uvedeno jedinstveno planiranje i izvješćivanje u sustavu kao podrške funkciji upravljanja.

Državni ured za reviziju nalaže donijeti godišnje finansijsko izvješće u skladu s odredbama Zakona o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma. Nadalje, predlaže za praćenje ostvarenja ciljeva, zadaća i aktivnosti prema godišnjem programu rada utvrditi unutarnjim aktom jedinstvene pokazatelje, uspostaviti način praćenja ostvarenja ciljeva te u okviru godišnjeg izvješća o radu izvješćivati o postignutim rezultatima.

Isto tako, Državni ured za reviziju je mišljenja da radi praćenja uspješnosti provedbe zadanih ciljeva i programa utvrđenih godišnjim programima rada, potrebno ustrojiti jedinstveni informacijski sustav turističkih zajednica te uvesti jedinstveno planiranje i izvješćivanje u sustavu kao podrška funkciji upravljanja.

- 4.2. *Turistička zajednica je prihvatile nalaz Državnog ureda za reviziju. Navodi se da je potrebno ustrojiti jedinstveni informacijski sustav turističkih zajednica sa neizostavno potrebnom inicijativom Hrvatske turističke zajednice, čime će se omogućiti jedinstveno planiranje i izvješćivanje u sustavu kao podrška funkciji upravljanja.*

III. OCJENA EFIKASNOSTI TURISTIČKE ZAJEDNICE U PROVOĐENJU ZADAĆA UTVRĐENIH PROPISIMA I PROGRAMOM RADA

Zadaće i ciljevi Turističke zajednice su utvrđeni Zakonom o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma, Statutom i godišnjim programima rada Turističke zajednice. Kao podlogu za izradu godišnjih programa rada, Turistička zajednica koristi Master plan razvoja turizma Grada, Plan ukupnog razvoja Grada i Razvojnu strategiju Primorsko-goranske županije.

Strateški cilj Turističke zajednice je izgraditi destinacijski brend „Lošinj-Otok vitalnosti“. Opći cilj je poboljšati kvalitetu života stanovništva obzirom na ekonomski prosperitet i osjećaj blagostanja. Održiva strategija se zasniva na rastućoj potražnji, finansijskom povratu, te poboljšanju kvalitete doživljaja gostiju i kvalitete života lokalnog stanovništva.

Turistička zajednica je u 2010., 2011. i 2012. poduzimala aktivnosti vezane uz:

- unaprjeđivanje postojećih turističkih proizvoda na području Grada
- promociju turističkih proizvoda u zemlji i inozemstvu
- iniciranje razvoja novih turističkih proizvoda
- razvijanje svijesti o važnosti koncepta održivog razvoja
- promociju turističke destinacije
- sudjelovanje u izradi strategije razvoja turizma na nivou Grada
- obavljanje informativnih poslova vezanih uz turističku ponudu
- obavljanje drugih aktivnosti iz nadležnosti Turističke zajednice.

Na temelju provjere dokumentacije vezane uz provođenje aktivnosti Državni ured za reviziju ocjenjuje da je Turistička zajednica bila efikasna u provođenju zadaća i aktivnosti utvrđenih propisima i planiranih programom rada, jer je obavila planirane aktivnosti, odnosno zadaće iz njene nadležnosti.

S obzirom da Turistička zajednica nije u potpunosti razradila sustav za praćenje učinka provedenih aktivnosti, odnosno nije utvrdila sve pokazatelje za praćenje provedbe utvrđenih zadaća i aktivnosti, odnosno ostvarenje ciljeva, Državni ured za reviziju ocjenjuje da Turistička zajednica treba godišnjem programu rada i drugim unutarnjim aktima, utvrditi pokazatelje za praćenje ostvarenja zadaća i aktivnosti i ciljeva, kako bi se na temelju objektivnih pokazatelja moglo utvrditi jesu li korištenjem sredstava Turističke zajednice postignuti očekivani učinci i ostvarenii postavljeni ciljevi, te dala ocjena jesu li ostvareni učinci, odnosno ostvareni ciljevi rezultat provedenih zadaća i aktivnosti Turističke zajednice. Turistička zajednica primjenjuje i razvija strategiju razvoja destinacije odnosno razvija više projekata koji čine koncept održivog razvoja.

Analizom ostvarenja cilja rastuće potražnje je utvrđeno da je u 2011. i 2012. u odnosu na prethodnu godinu, povećan turistički promet. Znatno se povećao broj dolazaka gostiju u odnosu na 2010., i to za 22.057 ili 8,5 %, kao i broj ostvarenih noćenja za 167.582 ili 8,2 %. Također prihodi od boravišne pristojbe veći su u odnosu na 2010., za 330.185,00 kn ili 5,6 %. Ukupni prihodi rasli su u 2011., ali trend rasta ukupnih prihoda nije se dogodio u 2012. već su u odnosu na 2011., manji za 175.930,00 kn, te su manji i u odnosu na 2010., za 18.454,00 kn.

Iako je broj dolazaka gostiju i broj noćenja povećan, te su ostvareni prihodi od boravišne pristojbe veći, ukupni prihodi u 2012. manji su u odnosu na 2010., najvećim dijelom zbog manje ostvarenih donacija iz proračuna za 169.000,00 kn ili 80,9 %, te manjih prihoda od turističkih članarina za 98.147,00 kn ili 15,0 % što je posljedica promjene zakonske regulative. Navedeni trend je pozitivan jer su smanjena sredstva iz proračuna za financiranje rada Turističke zajednice, a povećani su prihodi od boravišne pristojbe.

Analizom ostvarenja cilja finansijskog povrata je utvrđeno da je 2011. najefikasnija turistička godina, jer su rashodi po gostu bili najniži, dok su ukupni prihodi i broj dolazaka gostiju bili najviši. Zabilježen je najviši promet u poslovanju. Prema podacima koji je Financijska agencija dostavila Turističkoj zajednici pravne i fizičke osobe ostvarile su za 2009. promet u iznosu 679.005.451,00 kn, za 2010. u iznosu 650.124.809,00 kn i za 2011. u iznosu 691.013.463,00 kn. Slijedom navedenog, uzimajući u obzir ostvarena noćenja i dolaske proizlazi da povećanje broja gostiju izravno utječe i na povećanje prometa u poslovanju. Povećanjem turističke potrošnje na području turističke destinacije, povećava se i potražnja za proizvodima i uslugama, što izravno utječe na razvoj trgovine, ugostiteljstva, poljoprivrede, prometa i drugih gospodarskih djelatnosti.

Turistička zajednica je prepoznala mogućnosti koje pruža informacijska tehnologija (Internet), te je prema prethodno spomenutom Master planu, utvrđen popis aktivnosti koje treba provesti kao dio Marketing Plana, a odnosi se na e-marketing. Turistička zajednica je izradila web stranice koje pružaju informacije o putovanju i mogućnostima on-line rezerviranja odnosno uvid u cijelokupnu ponudu Lošinja (smještaj, manifestacije, edukacija, atrakcije, izleti, mjerjenje kvalitete zraka, povijest, kultura, flora i fauna, klima, karta sa ucrtanim šetnicama, web kamera i ostalo). Također, Turistička zajednica koristi slanje e-mail-om (newsletter). Nadalje, izrađena je mobilna aplikacija, te facebook profil koja promovira turističku destinaciju. Turistička zajednica prati statistiku posjećenosti web stranice. Navedeno je u skladu sa Strategijom razvoja turizma Republike Hrvatske do 2020. (Narodne novine 55/13), prema kojoj je za razvoj pojedinih proizvoda od izuzetne važnosti osigurati suvremenu i inovativnu komunikaciju s tržištem, što se prije svega odnosi na bitan iskorak u e-marketingu.

Turistička zajednica od 2011. zajedno sa ugovornom agencijom provodi mjerjenje kvalitete usluga na svom području u svrhu njezina poboljšanja (projekt Tajni gost). Iskazana je visoka kvaliteta usluga i na razini destinacije za 2012. je ostvaren rezultat 82,62 %. Ocijenjen je rad Turističke zajednice sa 91,71 %.

Turistička zajednica je prema provedbenom planu koji se godišnje revidira, ostvarila ciljeve utvrđene Master planom, a koji se odnose se na održivu strategiju s ciljem ostvarenja prihoda zasnovanog na rastućoj turističkoj potražnji i finansijskoj dobiti, uz istovremeno unapređenje kvalitete doživljaja posjetitelja i kvalitete života domaćeg stanovništva.

Turistička zajednica je u promatranom razdoblju, aktivnostima na realizaciji programa rada i projekata ostvarila zadaće utvrđene odredbama Zakona o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma. Isto tako, utvrđuje se da je kroz navedene aktivnosti unaprijedila doživljaj posjetitelja i izgradila prepoznatljivi destinacijski brend „Lošinj-Otok vitalnosti“, a koji se i nadalje izgrađuje prema utvrđenom planu aktivnosti. Vezano uz ocjenu učinkovitost trošenja sredstava prikupljenih od boravišnih pristojbi, turističkih članarina, iz proračuna, te drugih izvora, Državni ured za reviziju ocjenjuje da su sredstva korištena u skladu s godišnjim programom rada Turističke zajednice i za ostvarenje postavljenih ciljeva. Isto tako, ocjenjuje da je suradnja Turističke zajednice s tijelima lokalne samouprave efikasna i da se obavlja u skladu s propisima.

IV. MIŠLJENJE

1. Na temelju odredbi članaka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju, obavljena je finansijska revizija Turističke zajednice za 2012. Revizijom su obuhvaćeni finansijski izvještaji i poslovanje. Izraženo je bezuvjetno mišljenje.
2. Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora. Planirana je i obavljena s ciljem da pruži razumno uvjerenje jesu li finansijski izvještaji sastavljeni prema računovodstvenim propisima i standardima, a poslovanje usklađeno sa zakonima i drugim propisima.
3. Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja, finansijski izvještaji u svim značajnim odrednicama objektivno iskazuju rezultate poslovanja, te stanje imovine i obveza.

Revizijom nisu utvrđene nepravilnosti i propusti vezani uz usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima, koji bi utjecali na izražavanje drukčijeg mišljenja.

4. Turistička zajednica je pravna osoba osnovana radi unapređivanja općih uvjeta boravka gostiju, promocije turističkog proizvoda Malog Lošinja i razvijanja svijesti o važnosti i gospodarskim, društvenim i drugim učincima turizma, te očuvanja i unapređenja svih elemenata turističkog proizvoda, osobito zaštite okoliša. Osnovana je 1994. od grada Mali Lošinj. U Turističkoj zajednici je osnovan Turistički ured u kojem je pet zaposlenika. Osoba za zastupanje u 2012., i u vrijeme obavljanja revizije (studeni 2013.), je direktorica turističkog ureda Đurđica Šimičić. Doneseni su godišnji program rada i finansijski plan za 2012. Sastavljeni su propisani finansijski izvještaji. Prihodi za 2012. su ostvareni u iznosu 7.244.484,00 kn, rashodi u iznosu 7.423.129,00 kn i manjak prihoda nad rashodima u iznosu 178.645,00 kn. Preneseni višak prihoda iz ranijih godina iznosi 377.375,00 kn, te višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 198.730,00 kn. Vrijednosno najznačajniji su prihodi od boravišne pristojbe u iznosu 6.272.267,00 kn ili 86,6 % ukupno ostvarenih prihoda. Svi drugi prihodi iznose 972.217,00 kn ili 13,4 % ukupno ostvarenih prihoda. Ukupno stvarno stanje potraživanja uključujući i potraživanjima od boravišne pristojbe iznose 210.630,00 kn i dospjela su. Vrijednosno najznačajniji rashodi su materijalni rashodi u iznosu 4.149.463,00 kn ili 55,9 %, finansijski rashodi u iznosu 1.888.850,00 kn ili 25,4 % i rashodi za zaposleni u iznosu 902.422,00 kn ili 12,2 %. Obveze su iznosile 357.726,00 kn od čega je dospjelo 197.051,00 kn. Turistička zajednica je bila efikasna u provođenju zadaća i ostvarenju ciljeva određenih programom rada i finansijskim planom. Revizijom za 2012. utvrđene nepravilnosti i propusti nisu utjecali na istinitost finansijskih izvještaja, te je izraženo bezuvjetno mišljenje.